

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының кейбір қаулыларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2022 жылғы 29 желтоқсандағы № 139/644 қаулысы. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 29 желтоқсандағы № 31368 болып тіркелді

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы қаулы 01.01.2023 бастап қолданысқа енгізіледі

Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының кейбір қаулыларына енгізілетін қоса беріліп отырған өзгерістер мен толықтырулар бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы аппаратының заң бөлімі осы қаулының Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулы ресми жарияланғанынан кейін Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының интернет-ресурсында орналастырылсын.

4. Осы қаулы 2023 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға жатады.

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының Төрағасы

Н. Абдиров

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ақпарат және қоғамдық
даму министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Қаржы министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау
комиссиясының Төрағасы
2022 жылғы 29 желтоқсандағы
№ 139/644 Қаулысына
қосымша

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір қаулыларының тізбесі

1. "Арнаулы уақытша шот ашу және сайлау қорының қаражатын жұмсау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 1999 жылғы 7 тамыздағы № 19/222 қаулысына (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 870 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Арнаулы уақытша шот ашу және сайлау қорының қаражатын жұмсау қағидаларында:

1, 6, 7, 8 және 9-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Арнаулы уақытша шот ашу және сайлау қорының қаражатын жұмсау қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Конституциялық заңның 34-бабының 6-тармағына сәйкес әзірленді Президенттікке, Парламент Сенатының депутаттығына, партиялық тізімдер бойынша ұсынылған Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына, сондай-ақ бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша ұсынылған Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың сайлау қорының қаражатын жұмсау тәртібін реттейді.";

"6. Арнаулы шотты ашу үшін сайлау комиссиялары кандидаттың немесе саяси партияның тіркелгені туралы:

1) Ортсайлауком - Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидат (кандидаттар), Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың тізбесі туралы;

2) облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың аумақтық сайлау комиссиялары – Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттығына кандидат (кандидаттар) туралы;

3) тиісті аумақтық сайлау комиссиялары - мәслихаттар депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың тізбесі туралы мәліметтерді олар тіркелген күннен бастап бір жұмыс күні ішінде;

4) тиісті округтік сайлау комиссиялары - бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша ұсынылған Парламент Мәжілісінің депутаттығына және мәслихаттар депутаттығына кандидат (кандидаттар) туралы екінші деңгейдегі банкке немесе оның филиалына береді.

7. Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидаттың сайлау қоры:

1) жалпы сомасы заңнамада белгіленген ең төмен жалақы мөлшерінен он екі мың еседен артық аспайтын кандидаттың өз қаражаты және кандидатқа өзін ұсынған республикалық қоғамдық бірлестік бөлген қаражат;

2) жалпы сомасы заңнамада белгіленген ең төмен жалақы мөлшерінен он бес мың еседен артық аспайтын Республика азаматтары мен ұйымдарының ерікті қайырмалдықтары құрайды.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жүз еседен артық және Қазақстан Республикасының заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында бес жүз еседен артық аспауға тиіс.

8. Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттың сайлау қоры:

1) жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленген ең төменгі жалақының екі жүз есе мөлшерінен аспайтын кандидаттың жеке қаражатынан;

2) жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленген ең төменгі жалақының бес жүз есе мөлшерінен аспайтын Қазақстан Республикасының азаматтары мен ұйымдарының ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жиырма бес еседен артық және Қазақстан Республикасы заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында елу еседен артық аспауға тиіс.

9. Парламент Мәжілісінің депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімді ұсынған саяси партияның сайлау қоры:

1) саяси партияның жалпы сомасы заңдарда белгіленген ең төменгі жалақының мөлшерінен бес мың еседен аспайтын жеке қаражатынан;

2) Республиканың азаматтары мен ұйымдарының жалпы сомасы заңдарда белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен он мың еседен аспайтын ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жүз еседен артық және Қазақстан Республикасы заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында бес жүз еседен артық аспауға тиіс.";

мынадай мазмұндағы 9-1-тармақпен толықтырылсын:

"9-1. Парламент Мәжілісінің депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімді ұсынған саяси партияның сайлау қоры:

1) саяси партияның жалпы сомасы заңдарда белгіленген ең төменгі жалақының мөлшерінен бес мың еседен аспайтын жеке қаражатынан;

2) Республиканың азаматтары мен ұйымдарының жалпы сомасы заңдарда белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен он мың еседен аспайтын ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жиырма бес еседен артық және Қазақстан Республикасы заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында елу еседен артық аспауға тиіс."

10-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"10. Мәслихат депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімді ұсынған саяси партияның сайлау қоры:

1) саяси партияның жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төмен жалақы мөлшерінен бір мың еседен аспайтын меншікті қаражатынан;

2) Қазақстан Республикасының азаматтары мен ұйымдарының жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төмен жалақы мөлшерінен екі мың еседен аспайтын ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен елу еседен артық және Қазақстан Республикасының заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында екі жүз елу еседен артық аспауға тиіс.";

мынадай мазмұндағы 10-1 және 10-2-тармақтарымен толықтырылсын:

"10-1. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың мәслихаттары депутаттығына кандидаттың сайлау қоры:

1) кандидаттың жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жүз еседен артық аспауға тиіс жеке қаражатынан;

2) Қазақстан Республикасының азаматтары мен ұйымдарының жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен екі жүз еседен артық аспауға тиіс ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен он еседен артық және Қазақстан Республикасы заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында жиырма бес еседен артық аспауға тиіс.

10-2. Аудандар мен қалалар мәслихаттарының депутаттығына кандидаттың сайлау қоры мыналардан тұрады:

1) кандидаттың жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен елу еседен аспауға тиіс жеке қаражатынан;

2) Қазақстан Республикасының азаматтары мен ұйымдарының жалпы сомасы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен жүз еседен артық аспауға тиіс ерікті қайырмалдықтарынан құралады.

Жеке тұлғаның ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері - жиынтығында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген ең төменгі жалақы мөлшерінен бес еседен артық және Қазақстан Республикасының заңды тұлғасының ерікті қайырмалдықтарының шекті мөлшерлері жиынтығында он бес еседен артық аспауға тиіс.";

15, 16, 20, 21, 22, 23 және 24-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"15. Сайлау қорының қаражатына иелік ету құқығы тек Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенатының депутаттығына, Парламент Мәжілісінің депутаттығына, мәслихаттың депутаттығына кандидаттарға және/немесе партиялық тізімін ұсынған саяси партияға тиесілі.

16. Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенатының депутаттығына кандидат, партиялық тізімін ұсынған саяси партия өздерінің сайлау қорлары қаражатынан:

1) тіркелген кез келген бұқаралық ақпарат құралдарына шығуға;

2) сайлау алдындағы жария іс-шараларды (сайлау алдындағы жиналыстарды және сайлаушылармен кездесулерді, сайлау алдындағы жария пікірталастар мен пікір алысуларды, митингілерді, шерулерді, демонстрацияларды және өзге де сайлау алдындағы іс-шараларды), Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенатының депутаттығына, Парламент Мәжілісінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың және олардың сенім білдірген адамдарының, партиялық тізімдерге енгізілген кандидаттардың, партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірген адамдарының сайлаушылармен жеке кездесулерін ұйымдастыруға және өткізуге;

3) баспа, дыбыс-бейне және өзге де үгіт материалдарын шығаруға және (немесе) таратуға;

4) заңды және жеке тұлғалардың үгіт жұмыстарын ұйымдастыруға байланысты қызметтеріне ақы төлеуге;

5) Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенатының депутаттығына, Парламент Мәжілісінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың және олардың сенім білдірген адамдарының, партиялық тізімдерге енгізілген кандидаттардың, партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірген адамдарының сайлау алдындағы үгітпен байланысты көлік және іссапар шығындарын жабуға;"

6) сайлау науқаны үшін арнайы әзірленген баспа материалдарын, соның ішінде безендірілген материалдарды, сондай-ақ омырауға тағатын белгілерді және жалауларды

, жалаушаларды және өзге де белгілер мен нышандарды тегін тарату үшін дайындауға арналған шығындарды төлеуге құқылы.";

20. Сайлау қорытындылары анықталғаннан кейін күнтізбелік үш күннен кешіктірмей кандидат, саяси партия тиісті сайлау комиссиясына өз сайлау қорының қаражатын пайдаланғаны жөнінде есеп беруі міндетті, онда сайлау қорына ақшалай түсімдер көздері және сайлау қоры қаражатының жұмсалғанын растайтын құжаттарды қоса тіркей отырып, жүргізілген барлық шығындар көрсетіледі.

Бұл орайда банк куәландырған арнаулы шотты ашу туралы хабарлама көшірмесі табыс етіледі.

21. Сайлау қорлары қаражатының мақсатты жұмсалуын Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенаты депутаттығына, Парламент Мәжілісі депутаттығына, мәслихаттар депутаттығына кандидат, партиялық тізімін ұсынған саяси партия қамтамасыз етеді.

22. Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламент Сенатының, Парламент Мәжілісінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидат, депутаттығына кандидат, партиялық тізімін ұсынған саяси партия өзінің сайлау қорына қаражаттың түсу есебін, сондай-ақ олардың жұмсалу есебін жүргізеді. Есеп түсімнің әр түрі бойынша, күні, теңгедегі сомасы және осы қаражатты аударған нақты жеке және заңды тұлғаның атауы көрсетіле отырып, жүргізіледі. Шығыстар тізілімінде: ақшаның шотқа келіп түскен күні, ақшаның екінші деңгейдегі банкте алынған күні, сомасы, әрбір төлем құжаты бойынша төлемнің мақсаты жазылады.

23. Арнаулы шоттарға қаражаттың түскені және оның жұмсалуы туралы есепті айына екі рет бұқаралық ақпарат құралдарында:

Қазақстан Республикасының Президентін, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарын партиялық тізімдер бойынша сайлау кезінде - Орталық сайлау комиссиясы;

Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын сайлау кезінде - облыстық (республикалық маңызы бар қалалардың және астананың) аумақтық сайлау комиссиялары;

мәслихаттардың депутаттарын сайлау кезінде - аумақтық сайлау комиссиялары;

бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша ұсынылған Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттарын сайлау кезінде тиісті округтік сайлау комиссиялары жариялайды.

24. Арнаулы шоттар бойынша барлық қаржылық операциялар сайлаудың алдындағы күні сағат он сегізде тоқтатылады.

Қайта дауыс беру өткізілген жағдайда кандидаттың сайлау қорына түсуге рұқсат етілген ақшаның шекті сомасы бір жарым есеге ұлғаяды.

Кандидаттардың қайта дауыс беруді өткізу кезінде өздеріне қатысты қайта дауыс беру өткізілетін арнаулы шоттар бойынша қаржы операцияларын қайта дауыс беру күні

тағайындалған күні қайта жаңғыртылады және сайлау күнінің алдындағы күнгі сағат он сегізде тоқтатылады. Сайлау қорына ол құрылған күннен бастап түскен ақшаның жалпы сомасы Конституциялық заңмен белгіленген шектерден аса алмайды.";

Қағидаларға 1, 2, 3 және 4-қосымшалар осы тізбеге 1, 2, 3 және 4-қосымшаларға сай жаңа редакцияда жазылсын.

2. "Қазақстан Республикасы Президентінің, Қазақстан Республикасы Парламенті, мәслихаттары депутаттарының, аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде бұқаралық ақпарат құралдары арқылы сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың және оны ақпараттық қамтамасыз етудің қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2007 жылғы 25 маусымдағы № 90/178 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4778 тіркелген):

тақырып мынадай редакцияда жазылсын:

"Президенттің, Парламент, мәслихаттар депутаттарының, әкімнің, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде бұқаралық ақпарат құралдары, онлайн платформалар арқылы сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың және оны ақпараттық қамтамасыз етудің қағидаларын бекіту туралы";

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қоса беріліп отырған Президенттің, Парламент, мәслихаттар депутаттарының, әкімнің, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде бұқаралық ақпарат құралдары, онлайн платформалар арқылы сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың және оны ақпараттық қамтамасыз етудің қағидалары бекітілсін."

аталған қаулымен бекітілген Қазақстан Республикасы Президентінің, Қазақстан Республикасы Парламенті, мәслихаттары депутаттарының, аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде бұқаралық ақпарат құралдары арқылы сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың және оны ақпараттық қамтамасыз етудің қағидалары осы тізбеге 5-қосымшаға сай жаңа редакцияда жазылсын.

3. "Дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерін беру және есепке алу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2009 жылғы 8 сәуірдегі № 161/306 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5653 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерін беру және есепке алу қағидаларында:

1 және 5-тармақтары мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Облыстық, республикалық маңызы бар қалалар мен Республика астанасының сайлау комиссиялары өңірлердегі сайлаушылардың қажеттілігіне байланысты осы

Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерінің (бұдан әрі - есептен шығару куәліктері) әрбір түрінің қажетті санын белгілейді және оларды дауыс беру басталғанға дейін жиырма күн бұрын акт бойынша тиісті әкім ұсынған тізімдердегі сайлаушылар санына сәйкес облыс, республикалық маңызы бар қала және Республика астанасы бойынша сайлаушылардың жалпы санының кемінде бір пайызы есебінен дайындауды қамтамасыз етеді, бұл туралы шешім қабылданған кезден бастап бір күн мерзім ішінде Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясына хабарлайды.

Облыстық, республикалық маңызы бар қалалар мен Республика астанасының сайлау комиссиялары есептен шығару куәліктерін дауыс беру күніне дейін жиырма күннен кешіктірмей, тиісті аудандық, қалалық, қаладағы аудандық сайлау комиссияларына бөледі және береді.

Аудандық, қалалық, қаладағы аудандық сайлау комиссиялары дауыс беру күніне дейін он алты күннен кешіктірмей есептен шығару куәліктерін учаскелік сайлау комиссияларына бөледі және береді.

Өңірлерде қосымша есептен шығару куәліктерінің қажеттігі туындаған жағдайда облыстық, республикалық маңызы бар қалалар мен Республика астанасының сайлау комиссиялары Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясымен келісім бойынша себептерін жазбаша түрде көрсете отырып, дауыс беру күніне дейін үш күннен кешіктірмей, есептен шығару куәліктерін қосымша дайындау туралы шешім қабылдайды.

Бір мезгілде бірнеше сайлау өткізілген жағдайда Орталық сайлау комиссиясы сайлаудың әрбір түрі бойынша есептен шығару куәлігінің әр түрлі түсін белгілейді.

Аудан, облыстық маңызы бар қала, аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімін (бұдан әрі – әкім) сайлау кезінде есептен шығару куәліктері тиісті сайлау округінің шекарасында бір елді мекен (қала, ауыл, кент) болған жағдайда дайындалмайды.";

"5. Учаскелік сайлау комиссиясына келіп түскен өтініш бойынша есептен шығару куәлігін толтыруды комиссияның төрағасы немесе мүшесі сайлаушының қалауы бойынша мемлекеттік немесе орыс тілінде жүргізеді.

Есептен шығару куәлігінде бес таңбалы сериялық нөмірі болады және мынадай деректемелер қамтылуға тиіс:

- 1) сайлаушының тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде);
- 2) сайлаушының туған күні, жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі - ЖСН);
- 3) сайлаушының жеке басын куәландыратын құжаттың берілген күні, нөмірі және оны берген органның атауы;
- 4) сайлаушының тұрғылықты жері тіркелген мекенжайы;
- 5) сайлаушы тұрғылықты жері бойынша сайлаушылардың тізіміне енгізілген сайлау учаскесінің нөмірі және оның орналасқан жері;

6) сайлаудың атауы. Мәслихаттардың депутаттарын сайлау кезінде есептен шығару куәлігінде облыстық, қалалық, аудандық мәслихаттың депутатын сайлау жөніндегі тиісті сайлау округі көрсетіледі. Әкімді сайлау кезінде есептен шығару куәлігінде әкімді сайлау бойынша тиісті сайлау округі көрсетіледі;"

7) есептен шығару куәлігінің берілген күні;

8) учаскелік сайлау комиссиясының мөрі;

9) есептен шығару куәлігін берген учаскелік сайлау комиссиясы мүшесінің қолы.";

Қағидаларға 1, 2, 3 және 4-қосымшалар осы тізбеге 6, 7, 8 және 9-қосымшаларға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

4. "Сенім білдірілген адамдарды тіркеу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2011 жылғы 21 қарашадағы № 62/108 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7307 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Сенім білдірілген адамдарды тіркеу жөніндегі нұсқаулықта:

1, 2, 5, 6 және 7-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Сенім білдірілген адамдарды тіркеу жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңының (бұдан әрі - Конституциялық заң) 12-бабының 16-9) тармақшасына, "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі - Заң) 36-1-бабына сәйкес әзірленді және Президенттікке, Парламент және мәслихаттар депутаттығына, аудан, облыстық маңызы бар қала, аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімдігіне кандидаттардың (бұдан әрі - кандидаттар), сондай-ақ Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің, мәслихаттарының депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың (бұдан әрі - саяси партиялар) сенім білдірілген адамдарын тіркеу рәсімін нақтылайды.

2. Кандидаттардың, саяси партиялардың Конституциялық заңның 31-бабының 1-тармағына сәйкес өздеріне сайлау науқанын жүргізуге көмектесетін, сайлау алдындағы үгітті жүргізетін, кандидаттардың, саяси партиялардың мүдделерін білдіретін сенім білдірілген адамдары бола алады.";

"5. Кандидаттардың, саяси партиялардың тиісті сайлау округіндегі әр сайлау учаскесіне үш адамнан аспайтын санда сенім білдірген адамдары бола алады.

Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттың әрбір ауданда, қалада, қаладағы ауданда бір-бірден сенім білдірілген адамы бола алады.

6. Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидаттардың сенім білдірілген адамдарын, саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарын тіркеуді тиісті аумақтық сайлау комиссиялары жүзеге асырады.

Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттардың сенім білдірілген адамдарын тіркеуді облыстық (республикалық маңызы бар қалалар және астана) сайлау комиссиялары жүзеге асырады.

Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың сенім білдірілген адамдарын тіркеуді тиісті аумақтық (округтік) сайлау комиссиялары жүзеге асырады.

Ауданның, облыстық маңызы бар қаланың, аудандық маңызы бар қаланың, ауылдың, кенттің, ауылдық округтің әкімдігіне кандидаттардың сенім білдірілген адамдарын тіркеуді тиісті аудандық, қалалық сайлау комиссиясы жүзеге асырады.

7. Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидаттар Орталық сайлау комиссиясы олардың Қазақстан Республикасы Конституциясының, Конституциялық заңының талаптарына сәйкестігін анықтағаннан кейін тиісті сайлау комиссияларына сенім білдірілген адамдарды тіркеу туралы өтінішпен жүгінеді.

Парламент Сенатының депутаттығына кандидат облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың сайлау комиссиясы оның Қазақстан Республикасы Конституциясының, Конституциялық заңының талаптарына сәйкестігін анықтағаннан кейін тиісті сайлау комиссиясына сенім білдірілген адамдарды тіркеу туралы өтінішпен жүгінеді.

Парламент Мәжілісінің депутаттығына кандидат оның Қазақстан Республикасы Конституциясының, Конституциялық заңының талаптарына сәйкестігі анықталғаннан кейін тиісті сайлау комиссиясына сенім білдірген адамдарын тіркеу туралы өтінішпен жүгінеді.

Мәслихат депутаттығына, ауданның, облыстық маңызы бар қаланың, аудандық маңызы бар қаланың, ауылдың, кенттің, ауылдық округтің әкімдігіне кандидат тиісті сайлау комиссиясы оның Қазақстан Республикасы Конституциясының, Конституциялық заңының талаптарына сәйкестігін анықтағаннан кейін сенім білдірілген адамдарын тіркеу туралы өтінішпен жүгінеді.

Саяси партиялар Орталық сайлау комиссиясы Парламент Мәжілісінің депутаттарын сайлау кезінде және аумақтық сайлау комиссиясы мәслихаттардың депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімдерді тіркегеннен кейін сенім білдірілген адамдарын тіркеу туралы өтінішпен тиісті аумақтық сайлау комиссияларына жүгінеді.";

Сенім білдірілген адамдарды тіркеу жөніндегі нұсқаулыққа 1 және 2-қосымшалар осы тізбеге 10 және 11-қосымшаларға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

5."Сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2018 жылғы 25 тамыздағы № 12/198 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17434 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу қағидалары мен шарттары осы тізбеге 12-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

6. "Мерзімді баспасөз басылымдарының сайлау комиссияларының хабарларын республикалық және жергілікті бюджеттерде көзделген қаражат есебінен орналастыру қағидалары мен көлемін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2018 жылғы 25 тамыздағы № 12/201 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17463 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Мерзімді баспасөз басылымдарының сайлау комиссияларының хабарларын республикалық және жергілікті бюджеттерде көзделген қаражат есебінен орналастыру қағидалары мен көлемінде:

2 және 3-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы мерзімді баспасөз басылымдарына жариялау үшін:

1) Президенттікке кандидаттар тіркелгеннен кейінгі күнтізбелік жетінші күннен кешіктірмей, әрбір кандидаттың тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын қызметін (кәсібін), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін, сондай-ақ кандидаттың қалауы бойынша оның қоғамдық бірлестікке, қай ұлтқа жататыны туралы мәліметтерді көрсете отырып, тіркелгені туралы;

2) партиялық тізімдер тіркелгеннен кейінгі күнтізбелік оныншы күннен кешіктірмей, саяси партияның атауын және партиялық тізімге енгізілген адамдардың санын, сондай-ақ партиялық тізімге енгізілген әрбір адамның тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын қызметін (жұмысын), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін көрсете отырып, тіркелгені туралы;

3) бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттар тіркелгеннен кейінгі күнтізбелік оныншы күннен кешіктірмей, әрбір ұсынылған кандидаттың тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын қызметін (кәсібін), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін, сондай-ақ кандидаттардың қалауы бойынша қай ұлтқа жататынын көрсете отырып, тіркелгені туралы;

4) сайлау өткізілген күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірмей, Қазақстан Республикасының Президенті, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттарын сайлау қорытындылары туралы;

5) сайланған Қазақстан Республикасының Президентін және Қазақстан Республикасының Парламентінің депутаттарын тіркеу туралы;

6) Қазақстан Республикасының Президентін, Парламент депутаттарын сайлау бойынша қайта дауыс беруді өткізу туралы, Президентті, Парламент депутаттарын қайта сайлауды өткізу туралы;

7) Президентті, партиялық тізімдер бойынша сайланатын Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарын сайлау қорытындылары жарияланғаннан кейін күнтізбелік бес күн ішінде қорға түскен ақшаның жалпы сомасы, оның көздері, ерікті қайырымалдықтардың сомасы және сайлау алдындағы үгітке жұмсалған шығыстар туралы хабарлар ұсынады;"

3. Тиісті сайлау комиссиялары мерзімді баспасөз басылымдарына жариялау үшін:

1) сайлау тағайындалғаннан немесе жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей, сайлау округтерінің шекаралары мен аумақтық сайлау комиссияларының орналасқан жерлерін көрсете отырып, сайлау округтерінің тізімін;

2) сайлауға дейін кемінде жеті күн бұрын Сенат депутаттарын сайлау жөніндегі сайлаушылар тізімін ұсынады, сондай-ақ облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың интернет-ресурстарында орналастырады;

3) Сенат депутаттығына кандидаттар тіркелгеннен кейінгі күнтізбелік жетінші күннен кешіктірмей, әрбір кандидаттың тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын қызметін (кәсібін), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін, сондай-ақ кандидаттың қалауы бойынша оның қоғамдық бірлестікке тиесілілігі және қай ұлтқа жататыны туралы мәліметтерді көрсете отырып, тіркелгені туралы;

4) Парламент Сенаты, мәслихат депутаттарын, әкімдерді қайта сайлауды өткізу туралы;

5) мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдері тіркелгеннен кейінгі күнтізбелік жетінші күннен кешіктірмей, саяси партияның атауын және партиялық тізімге енгізілген адамдардың санын, сондай-ақ партиялық тізімге енгізілген әрбір адамның тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын қызметін (жұмысын), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін көрсете отырып, тіркелгені туралы;

6) бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша сайланатын мәслихат депутаттығына кандидаттар тіркелгеннен кейін күнтізбелік жетінші күннен кешіктірмей, әрбір кандидаттың тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын лауазымын (кәсібін), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін, сондай-ақ кандидаттардың қалауына қарай қай ұлтқа жататынын көрсете отырып, тіркелгені туралы;

7) әкімдікке кандидаттар тіркелгеннен кейін бесінші күннен кешіктірмей, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында әрбір кандидаттың тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе), туған жылын, атқаратын лауазымын (жұмысын), жұмыс орны мен тұрғылықты жерін, ұсыну тәсілін, сондай-ақ кандидаттың қалауына қарай оның саяси партияға қатыстылығы мен ұлты туралы мәліметтерді көрсете отырып, тіркеу туралы хабар жариялайды;

8) мәслихаттардың сайланған депутаттарын және әкімдерді тіркеу туралы;

9) сайлау өткізілген күннен бастап жеті күнтізбелік күннен кешіктірмей, мәслихат депутаттарын сайлау қорытындылары туралы;

10) сайлау өткізілген күннен бастап жеті күннен кешіктірмей, әкімдерді сайлау қорытындылары туралы;

11) сайлау комиссияларының жергілікті атқарушы органдармен және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен бірлесіп жасаған кандидаттардың бөлінген үй-жайда сайлаушылармен кездесу кестесі;

12) Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттардың сөйлейтін сөздері;

13) Парламент Сенатының, мәслихаттардың депутаттарын сайлау қорытындылары жарияланғаннан кейін күнтізбелік жеті күн ішінде қорға түскен ақшаның жалпы сомасы және ерікті қайырмалдықтардың сомасы, оның көздері және сайлау алдындағы үгітке арналған шығыстар туралы;

14) дауыс беру өткізілетін күнге дейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей, Президентті, Парламент және мәслихаттар депутаттарын, әкімдерді сайлау бойынша дауыс беру уақыты мен орны туралы хабарларды ұсынады."

7."Кандидаттарға бұқаралық ақпарат құралдарына шығуы үшін қаражат бөлу қағидалары мен көлемдерін бекіту туралы"Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2018 жылғы 25 тамыздағы № 12/202 қаулысында (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17426 тіркелген):

Көрсетілген қаулымен бекітілген Кандидаттарға бұқаралық ақпарат құралдарына шығу үшін қаражат бөлу қағидалары мен көлемдерінің 1-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Осы Қағидалар "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 28-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Парламенті Сенатының, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттарға республикалық бюджеттен, әкімдікке кандидаттарға (бұдан әрі - кандидат) жергілікті бюджеттен сайлау алдындағы бағдарламалармен бұқаралық ақпарат құралдарына шығу үшін қаражат бөлу қағидалары мен көлемін айқындайды."

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
1-қосымша
Арнаулы уақытша шот ашу
және сайлау қорының
қаражатын жұмсау
қағидаларына
1-қосымша

Арнаулы уақытша шоттарға (сайлау қорына) қаражаттың түскені туралы есеп

1. Қазақстан Республикасының Президентігіне, Парламент депутаттығына, мәслихаттар депутаттығына кандидаттың Т.А.Ә. (болған кезде), саяси партиялардың толық атауы, арнаулы шот қай банк мекемесінде ашылған.

2. 20__ жылғы _____ жағдай бойынша сайлау қорының жалпы сомасы _____ теңге

р/б	Түскен күні	Сомасы (теңге)	Түсім көзі		Түскенін растайтын құжаттар
			Т. А. Ә. / ұйымның атауы	ЖСН/БСН	
1	2	3	4	5	6
1. ЖЕКЕ ҚАРАЖАТ					
2. ЕРІКТІ ҚАЙЫРМАЛДЫҚТАР					
	2.1 Жеке тұлғалар				
	...				
	...				
	ЖИЫНЫ:				
	2.2 Ұйымдар				
	...				
	...				
	ЖИЫНЫ:				
	Барлығы:				

Ескертпе: Екінші деңгейдегі банк немесе оның филиалы тиісті сайлау комиссиясына апта сайын, сондай-ақ тиісті сайлау комиссиясының сұрау салуы бойынша жиырма төрт сағат ішінде ұсынады.

Қолтаңбалар:

Екінші деңгейдегі банктің басшысы: /Т. А. Ә./ (бар болса)

Бас бухгалтер: /Т. А. Ә./ (бар болса) М. О.

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
2-қосымша
Арнаулы уақытша шот ашу
және сайлау қорының
қаражатын жұмсау
қағидаларына
2-қосымша

Нысан

Жарналардың белгіленген шекті мөлшерінен асып кеткен, кандидат өз кандидатурасын алып тастаған, партиялық тізімді кері қайтарып алған немесе кандидатты, партиялық тізімді ұсыну немесе тіркеу туралы шешімнің күші жойылған жағдайда қаражатты қайтару туралы есеп

1. Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидаттың Т.А.Ә. (болған кезде), саяси партияның толық атауы, арнаулы шот қай банк мекемесінде ашылған.

р/с	Түскен күні мен сомасы (Түсім көзі теңгемен)	Төлем мақсаты	Банкке қаражаттың түскенін растайтын құжат	Қаражаттың қайтарылған күні және олардың қайтарылғанын растайтын құжат
-----	--	---------------	--	--

Ескертпе: Екінші деңгейдегі банк немесе оның филиалы енгізілген ақшалай қаражаттың кідіріссіз қайтарылуына қарай тиісті сайлау комиссиясына ұсынады.

Төлемнің мақсаты - әрбір төлем құжаты бойынша сипаттама.

Екінші деңгейдегі банктің басшысы: /Т. А. Ә./ (бар болса)

Бас бухгалтер: /Т. А. Ә./ (бар болса)

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
3-қосымша
Арнаулы уақытша шот ашу
және сайлау қорының
қаражатын жұмсау
қағидаларына
3-қосымша

Нысан

1. Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидаттың Т.А.Ә. (болған кезде), саяси партияның толық атауы, арнаулы шот қай банк мекемесінде ашылған.

2. 20 _____ жылғы _____ жағдай бойынша сайлау қорының қалдығы _____ теңге.

р/с	Қаражаттың жұмсалған күні	Сомасы (теңгемен)	Шығыстар бағытының коды*	Қаражат жұмсалған іс-шаралар	Қаражаттың жұмсалғанын растайтын құжаттар (төлем құжатының нөмірі мен күні)	Шоттан ақша аудару үшін негіз
-----	---------------------------	-------------------	--------------------------	------------------------------	---	-------------------------------

	01 шығыстар бағытының коды "Кез келген тіркелген бұқаралық ақпарат құралдарына шығуға арналған шығыстар"				
	Барлығы:				
	02 шығыстар бағытының коды "Сайлау алдындағы жария іс-шараларды, кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлаушылармен жеке кездесулерін ұйымдастыруға және өткізуге арналған шығыстар"				
	Барлығы:				
	03 шығыстар бағытының коды "Баспа, дыбысбейне және өзге де үгіт материалдарын шығаруға және (немесе) таратуға арналған шығыстар"				
	Барлығы:				
	04 шығыстар бағытының коды "Заңды және жеке тұлғалардың үгіт жұмысын ұйымдастыру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар"				
	Барлығы:				
	05 шығыстар бағытының коды "Кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлау алдындағы үгітпен байланысты көлік және іссапар шығыстарын жабуға арналған шығыстар"				
	Барлығы:				
	06 шығыстар бағытының коды "Сайлау науқаны үшін арнайы әзірленген баспа материалдарын, соның ішінде безендірілген материалдарды, сондай-ақ омырауға тағатын белгілерді, жалауларды, жалаушаларды және басқа да белгілер мен нышандарды тегін тарату үшін дайындау шығыстары"				
	Барлығы:				
	Барлығы (кодтар 01+02+03+04+05+06):				

Ескертпе: Екінші деңгейдегі банк тиісті сайлау комиссиясына апта сайын, ал тиісті сайлау комиссиясының сұрау салуы бойынша - жиырма төрт сағат ішінде ұсынады.

Шығыстар бағыттары бойынша кодтар*:

Ескертпе: Екінші деңгейдегі банк тиісті сайлау комиссиясына апта сайын, ал тиісті сайлау комиссиясының сұрау салуы бойынша - жиырма төрт сағат ішінде ұсынады.

Шығыстар бағыттары бойынша кодтар*:

01 - кез келген тіркелген бұқаралық ақпарат құралдарына шығуға арналған шығыстар;

02 - сайлау алдындағы жария іс-шараларды, кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлаушылармен жеке кездесулерін ұйымдастыруға және өткізуге арналған шығыстар;

03 - баспа, дыбысбейне және өзге де үгіт материалдарын шығаруға және (немесе) таратуға арналған шығыстар;

04 - заңды және жеке тұлғалардың үгіт жұмысын ұйымдастыру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар;

05 - кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлау алдындағы үгітпен байланысты көлік және іссапар шығыстарын жабуға арналған шығыстар;

06 - сайлау науқаны үшін арнайы әзірленген баспа материалдарын, соның ішінде безендірілген материалдарды, сондай-ақ омырауға тағатын белгілерді, жалауларды, жалаушаларды және басқа да белгілер мен нышандарды тегін тарату үшін дайындау шығыстары.

Шоттан ақша қаражатын аудару үшін негіздеме - жасалған Шарттың № және күні көрсетіледі.

Қолдар:

Екінші деңгейдегі банк басшысы: /Т.А.Ә./ (болған кезде)

Бас бухгалтер: /Т.А.Ә./ (болған кезде)

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
4-қосымша
Арнаулы уақытша шот ашу
және сайлау қорының
қаражатын жұмсау
қағидаларына
4-қосымша

Нысан

Қазақстан Республикасының Президенттігіне, Қазақстан Республикасы Парламентінің депутаттығына, мәслихаттардың депутаттығына кандидаттың, саяси партиялардың сайлау қорытындылары анықталғаннан кейін сайлау қоры қаражатын пайдаланғаны туралы есебі

р/с	Іс-шаралардың атауы	Сомасы (теңге)	Ескертпе
1.	Сайлау қорына түскен қаражаттың барлығы, оның ішінде:		
1.2	Жеке қаражат		
1.3	Ерікті қайырмалдықтар, оның ішінде:		
1.3.1	азаматтардан		
1.3.2	ұйымдардан		
2.	Белгіленген шекті мөлшерден асып кетуіне байланысты қайырмалдық		

	берушілерге қайтарылған қаражаттың барлығы, оның ішінде:		
2.1	азаматтарға		
2.2	ұйымдарға		
3.	Жұмсалған сайлау қоры қаражатының барлығы, оның ішінде:		
3.1	Кез келген тіркелген бұқаралық ақпарат құралдарына шығу (01 шығыстар коды)		
3.2	Сайлау алдындағы жария іс-шараларды, кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлаушылармен жеке кездесулерін ұйымдастыруға және өткізуге арналған шығыстар (02 шығыстар коды)		
3.3	Баспа, дыбысбейне және өзге де үгіт материалдарын шығаруға және (немесе) таратуға арналған шығыстар (03 шығыстар коды)		
3.4	Заңды және жеке тұлғалардың үгіт жұмысын ұйымдастыру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеуге арналған шығыстар (04 шығыстар коды)		
3.5	кандидаттардың, олардың сенім білдірілген адамдарының және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың сенім білдірілген адамдарының сайлау алдындағы үгітпен байланысты көлік және іссапар		

	шығыстарын жабуға арналған шығыстар (05 шығыстар коды)		
3.6	сайлау науқаны үшін арнайы әзірленген баспа материалдарын, соның ішінде безендірілген материалдарды, сондай-ақ омырауға тағатын белгілерді, жалауларды, жалаушаларды және басқа да белгілер мен нышандарды тегін тарату үшін дайындау шығыстары (06 шығыстар коды)		
4	Сайлау қоры қаражатының қалдығы		
5	Республикалық бюджетке аударылды (қаражат қалдығының 2/3 бөлігі)		
6	Кандидатқа, саяси партияға қайтарылды (қаражат қалдығының 1/3 бөлігі)		

Ескертпе: сайлау қоры қаражатының түсуі мен жұмсалуды туралы есеп сайлау қорытындылары анықталғаннан кейін ұсынылады:

Қазақстан Республикасының Президентін, партиялық тізімдер бойынша Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарын сайлау кезінде - Орталық сайлау комиссиясына;

Сенат депутаттарын сайлау кезінде - облыстық (республикалық маңызы бар қалалар мен астана) аумақтық сайлау комиссияларына;

бірмандаттық округтер бойынша Парламент Мәжілісінің депутаттарын, мәслихаттар депутаттарын сайлау кезінде округтік сайлау комиссияларына немесе тиісті аумақтық сайлау комиссияларына;

партиялық тізімдер бойынша мәслихаттардың депутаттарын сайлау кезінде-аумақтық сайлау комиссиялары.

Есеп қаражаттың жұмсалғанын растайтын құжаттармен бірге ұсынылады.

Кандидаттың қолы: /Т. А. Ә./ (болған кезде)

Партия басшысының немесе партияның ұжымдық органы уәкілеттік берген адамның қолымен: /Т. А. Ә. / (болған кезде) М.О.

Есеп расталады

Екінші деңгейдегі Банк басшысының қолымен: /Т.А.Ә. / (болған кезде) М.О.

өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
5-қосымша
Қазақстан Республикасының
Орталық сайлау комиссиясының
2007 жылғы 25 маусымдағы
№ 90/178 қаулысымен
бекітілген

Президенттің, Парламент, мәслихаттар депутаттарының, әкімнің, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде бұқаралық ақпарат құралдары, онлайн платформалар арқылы сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың және оны ақпараттық қамтамасыз етудің қағидаларын бекіту туралы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалар "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына (бұдан әрі - Конституциялық заң), "Бұқаралық ақпарат құралдары туралы" Қазақстан Республикасының Заңына, "Ақпараттандыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және Президенттің, Парламент, мәслихаттар депутаттарының, әкімнің және өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің сайлауы кезінде сайлау алдындағы үгітті жүзеге асырудың, сайлау науқанын ақпараттық қамтамасыз тәртібін айқындайды.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

бұқаралық ақпарат құралы - мерзімді баспасөз басылымы, теле-, радиоарна, кинодокументалистика, дыбысбейне жазба және интернет-ресурстарды қоса алғанда, бұқаралық ақпаратты мерзімді немесе үздіксіз бұқаралық таратудың өзге де нысаны;

сайлауды ақпараттық қамтамасыз ету - сайлау алдындағы үгітті қоспағанда, сайлау науқанын әзірлеу мен өткізу барысы туралы сайлаушыларды жедел және кеңінен хабардар етуге бағытталған шаралар кешені;

Сайлау алдындағы үгіт - сайлаушылардың белгілі бір кандидатты, саяси партияны жақтап немесе қарсы дауыс беруге қатысуына түрткі болу мақсатындағы қызмет;

сөз сөйлеу - кандидаттардың, тиісінше партиялық тізімдері мен кандидаттарын ұсынған саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктердің уәкілетті өкілдерінің, сондай-ақ сенім білдірген адамдардың сайлау алдындағы бағдарламасы баяндалған сайлаушыларға жеке үндеуі;

сайлау алдындағы пікірсайыс - Президенттікке екі және одан көп кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, әкімдікке кандидаттардың түрлі қоғамдық маңызды мәселелер, оның ішінде олардың сайлау алдындағы бағдарламаларына қатысты мәселелер бойынша жария пікірлер алмасуы.

онлайн-платформа - қаржылық көрсетілетін қызметтерді ұсынуға және электрондық коммерцияға арналған интернет-ресурсты және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервисін қоспағанда, белгілерді және (немесе) сигналдарды және (немесе) дауыстық ақпаратты және (немесе) жазбаша мәтінді және (немесе) кескінді және (немесе) дыбыстарды және (немесе) хабарларды орналастыру, қабылдау және (немесе) нақты айқындалған немесе айқындалмаған тұлғалар тобына беру арқылы пайдаланушының өзі жасаған дербес парақшасы арқылы ақпарат таратуына арналған интернет-ресурс және (немесе) лездік хабар алмасу сервисі.

2-тарау. Сайлау алдындағы үгітті жүзеге асыру тәртібі

3. Мемлекет азаматтарға, қоғамдық бірлестіктерге белгілі бір кандидатты, саяси партияны жақтап немесе қарсы кедергісіз сайлау алдындағы үгіт жүргізу құқығына кепілдік береді.

Сайлау алдындағы үгіт Президенттікке, Парламент Сенатының (бұдан әрі - Сенат) депутаттығына кандидаттарды, Парламент Мәжілісінің (бұдан әрі - Мәжіліс) депутаттығына, мәслихат депутаттығына кандидаттарды ұсынған саяси партиялардың партиялық тізімдерін, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттарды тіркеу мерзімі аяқталған сәттен басталады және сайлау болатын күннің алдындағы күнгі жергілікті уақыт бойынша нөл сағатта аяқталады. Қайта дауыс беруді өткізген кезде сайлау алдындағы үгіт қайта дауыс беру күні тағайындалған күннен басталады және сайлау болатын күннің алдындағы күнгі жергілікті уақыт бойынша нөл сағатта аяқталады.

Кандидаттарға және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға сайлау алдындағы үгітті жүргізу үшін бұқаралық ақпарат құралдарына қол жеткізудің тең жағдайларына кепілдік беріледі.

Сенім білдірген адамдар сайлау алдындағы үгітті жүргізе алады.

4. Сайлау алдындағы үгіт басталған сәттен бастап Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияның, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүшелігіне кандидаттың мақсаттары мен міндеттерін насихаттайтын барлық ақпарат, жаңалық және талдау бағдарламаларын қоспағанда, кандидаттардың немесе саяси партиялардың сайлау қорынан не жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың сайлау қорынан төленуге тиіс.

Сайлау науқаны үшін арнайы әзірленген баспа материалдарынан басқасын тегін таратуға жол берілмейді.

5. Бұқаралық ақпарат құралдарындағы, онлайн-платформалардағы сайлау алдындағы үгіт:

1) Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидатты, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияны, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидатты, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне белгілі бір кандидатты жақтап немесе қарсы дауыс беру үндеулерін;

2) сайлаушы дауыс беретін Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарды, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияның, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне қандай да бір кандидатқа қатысты артықшылық жасауды;

3) Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарды, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияның, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидатты сайлаудың немесе сайламаудың мүмкін салдарларын сипаттауды;

4) Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидат, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партия, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидат, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидат туралы жағымды не жағымсыз аргументтелген көрінеу басым мәліметтерді қамтитын материалдарды бұқаралық ақпарат құралдарының жарыққа шығару (эфирге шығару), сондай-ақ ақпаратты пайдаланушының тарату жөніндегі қызметі танылады.

6. Сайлау күні және оның қарсаңындағы күні кез келген сайлау алдындағы үгітті жүргізуге жол берілмейді.

Интернет желісінде бұрын орналастырылған үгіт материалдары бұрынғы орындарында сақталуы мүмкін. Бұрын орналастырылған материалдарды интернет-ресурстардың басты беттеріне шығаруға жол берілмейді.

7. Сайлау алдындағы үгіт кезеңінде Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияның, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың,

сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың сайлау алдындағы үгітіне байланысты мерзімді баспасөз басылымының таралымы барлық кандидаттар үшін бірдей болып табылады.

8. Бұқаралық ақпарат құралының редакциясы, онлайн-платформаларды пайдаланушы Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарды, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың сайлау алдындағы бағдарламалары Республиканың конституциялық құрылысын күштеп өзгерту, оның тұтастығын бұзу, мемлекет қауіпсіздігіне нұқсан келтіру, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, тектік-топтық және рулық араздықты қоздыру, қатыгездік пен зорлық-зомбылыққа бас ұру, сондай-ақ заңдарда көзделмеген әскерилендірілген құралымдар құру идеяларын жария етсе, оларды жарыққа шығарудан (эфирге шығарудан) бас тартады.

9. Конституциялық заңның 28-бабының 8-тармағына сәйкес бұқаралық ақпарат құралдары редакцияларының лауазымды адамдары, онлайн-платформаларды пайдаланушылар осы Қағидалардың 8-тармағында көрсетілген материалдар жарияланған жағдайларды қоспағанда, кандидаттардың сайлау алдындағы науқаны барысында айтқандары үшін жауап бермейді.

10. Бұқаралық ақпарат құралының редакциясы, онлайн-платформаларды пайдаланушы сайлау алдындағы науқан барысында Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың материалында кандидаттардың немесе саяси партияның абыройына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне көрінеу нұқсан келтіретін ақпарат болған жағдайда, аталған адамдарға олардың абыройын, қадір-қасиетін және іскерлік беделін қорғау үшін теріске шығаруды тегін жариялау мүмкіндігін бере отырып, олардың үгіт материалдарын және өзге ақпаратын жарыққа шығарудан (эфирге шығарудан) бас тартады.

Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттар, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттар, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттар бұқаралық ақпарат құралы редакциясының, онлайн-платформаны пайдаланушының талабы бойынша үгіт материалдарында көрсетілген ақпаратты растайтын құжаттарды тапсырады.

Үгіт материалдарын жарыққа шығарудан (эфирге шығарудан), жариялаудан бас тартуға Қазақстан Республикасының азаматтық процесстік заңнамасында белгіленген тәртіппен шағымдануға болады.

Қандай да бір адамның бейнесін оның жазбаша келісімінсіз, ал ол қайтыс болған жағдайда - мұрагерлерінің жазбаша келісімінсіз пайдалану арқылы сайлау алдындағы үгіт жүргізуге жол берілмейді.

Телерадиотарату субъектілерінің жаңалықтар, талдау бағдарламаларында үгіт материалдарын таратуына жол берілмейді.

Шетелдіктердің, азаматтығы жоқ адамдардың, шетелдік заңды тұлғалардың және халықаралық ұйымдардың Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарды, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттарды, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттарды ұсынуға және сайлауға, сайлауда белгілі бір нәтижеге қол жеткізуге кедергі болатын және (немесе) демеп жіберетін қызметті жүзеге асыруына жол берілмейді.

11. Мыналарға:

1) мемлекеттік органдарға, жергілікті өзін-өзі басқару органдарына, сондай-ақ қызметтік міндеттерін орындау кезінде олардың лауазымды адамдарына;

2) Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың әскери қызметшілеріне, ұлттық қауіпсіздік органдарының, құқық қорғау органдарының қызметкерлері мен судьяларға;

3) сайлау комиссияларының мүшелеріне;

4) діни бірлестіктерге сайлау алдындағы үгітті жүргізуге, кез келген сайлау алдындағы үгіт материалдарын таратуға жол берілмейді.

3-тарау. Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттың сайлау алдындағы бағдарламаларымен сөз сөйлеуі үшін мемлекет қаржыландыратын эфир уақыты мен баспасөз бетінен орын беру тәртібі

12. Мемлекет кандидаттарға өз бағдарламаларымен сөз сөйлеуі үшін бірдей қаражат бөлінуіне кепілдік береді.

4-тарау. Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарға, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және

мәслихаттардың депутаттығына кандидаттарға, сондай-ақ әкімдікке өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидатқа шарттық негізде эфир уақытын, баспасөз бетінен орын беру тәртібі

13. Бұқаралық ақпарат құралдарының редакциялары тіркелген кандидаттарға және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға үгіт материалдарын жариялау үшін шарттық негізде эфир уақытын, баспасөз бетінен орын береді.

Онлайн-платформаларды пайдаланушылар шарттық негізде тіркелген кандидаттарға және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға үгіт материалдарын жариялау үшін ақпарат көлемін ұсынады.

14. Кандидаттарға немесе саяси партияларға бұқаралық ақпарат құралдарында эфир уақытын, баспасөз бетінен орын және ақпарат көлемін беру үшін кандидаттың куәлігі, хабар беруді (эфирге шығаруды) жүзеге асыратын бұқаралық ақпарат құралы басшысының атына, онлайн-платформаны пайдаланушының атына жазылған жеке жазбаша өтініші немесе Орталық не тиісті аумақтық сайлау комиссиясының партиялық тізімді тіркеу туралы шешімінің көшірмесі негіз болып табылады.

15. Үгіт материалдарын жариялау үшін шарттық талаптары белгілі бір кандидатқа немесе саяси партияға артықшылық туғызбауға тиіс.

16. Бұқаралық ақпарат құралы, онлайн-платформаны пайдаланушы кандидаттардың біріне, партиялық тізімді ұсынған саяси партияға үгіт материалдарын орналастыруға берген келісімі басқа кандидаттарға, партиялық тізімін ұсынған саяси партияларға үгіт материалдарын орналастыруға келісім болып табылады.

17. Кандидаттар мен партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың бұқаралық ақпарат құралдарына, онлайн-платформаларға шығуының кезектілігі жазбаша өтініштердің келіп түсу ретімен не, егер өтініштер бір мезгілде келіп түскен жағдайда, жеребе бойынша белгіленеді.

Партиялық тізімдерді ұсынған кандидаттар мен саяси партиялар жазбаша өтініштерінде қай кезде сөз сөйлейтінін жорамалдайтын күнін, уақытын көрсетеді.

Осы ұсыныстардың негізінде бұқаралық ақпарат құралдарының редакциялары, онлайн-платформаларды пайдаланушылар кандидаттардың немесе саяси партиялардың сөз сөйлеуі үшін эфир уақытын, баспасөз бетінен орын және ақпарат көлемін беру кестесін белгілейді.

18. Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың сөз сөйлеуі үшін эфир уақытын, баспасөз бетінен орын және ақпарат көлемін беру кестесін бұқаралық ақпарат құралының онлайн-платформаның

техникалық мүмкіндіктерін ескере отырып, бұқаралық ақпарат құралының редакциясы, онлайн-платформаны пайдаланушы әзірлейді. Осы кестеге кандидаттардың немесе саяси партиялардың жарнама және үгіт материалдарын жариялау да енгізіледі.

Кандидаттардың немесе саяси партиялардың үгіт материалдарын жарыққа шығарудың (эфирге шығарудың) күні мен уақыты көрсетілген кестенің көшірмесі Орталық немесе тиісті аумақтық сайлау комиссиясына, кестеге бір тәулік ішінде ұсынылуы тиіс өзгерістердің енгізілуін қоспағанда, үш тәулік ішінде жіберіледі.

19. Кандидаттардың және партиялық тізімдерін ұсынған саяси партия өкілінің теледидар мен радиода сөйлеп жатқан сөздерін бөлуге және сөйлеген сөздеріне іле-шала сол күні, сондай-ақ баспасөз басылымдарындағы сөздеріне сол нөмірде түсініктеме жасауға жол берілмейді.

20. Республикалық мерзімді баспасөз басылымдары мәслихат депутаттарын сайлау кезінде партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүшелігіне кандидаттардың сайлау алдындағы материалдарын тиісті облыста, қалада, ауданда қосымша парақтарды (беттерді) басу арқылы таратады.

21. Төлем мөлшері туралы мәліметтерді, үгіт материалдарын орналастыру шарттарын тиісті бұқаралық ақпарат құралы, онлайн-платформаны пайдаланушы сайлау алдындағы үгіт жүргізу басталғанға дейін бес күннен кешіктірмей хабарлауға және жариялауға, сондай-ақ Президентті және Парламент депутаттарын сайлау кезінде - Орталық сайлау комиссиясына, Парламент Сенатының, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің депутаттарын, мәслихат депутаттарын, әкімдерді және өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының мүшелерін сайлау кезінде - өзге де аумақтық сайлау комиссияларына беруге тиіс.

Орталық және аумақтық сайлау комиссияларының интернет-ресурстарында бұқаралық ақпарат құралдары, онлайн-платформаларды пайдаланушылар ұсынған төлем мөлшері, үгіт материалдарын орналастыру шарттары туралы мәліметтер орналастырылады. Шарттық негізде эфир уақытын, баспа алаңын және ақпарат көлемін ұсынатын бұқаралық ақпарат құралдары, онлайн-платформаны пайдаланушылар төлем мөлшері, үгіт материалдарын орналастыру шарттары туралы мәліметтер жарияланғанға дейін кандидаттардың, партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың үгіт материалдарын орналастыруды, таратуды жүзеге асыра алмайды.

22. Барлық үгіт материалдарында осы материалдарды шығарған ұйым (баспа материалдары бойынша - олардың басып шығарылған орны және таралымы бойынша), тапсырысты жасаған тұлғалар, қандай қаражаттан төленгені туралы мәліметтер болуға тиіс. Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлерде үгіт материалдарын дайындауға, анонимді үгіт материалдарын таратуға тыйым салынады.

Ақпараттандыру тәсілін бұқаралық ақпарат құралы редакциясы және онлайн-платформаны пайдаланушы айқындайды.

Онлайн-платформаларға қатысты осы тармақтың талаптары, егер онлайн-платформаларды пайдаланушылар үгіт материалдарын шарттық негізде дайындаған жағдайда қолданылады

23. Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың үгіт материалдарының бұқаралық ақпарат құралдарында ақпарат шығару (эфирге шығу), онлайн-платформаларда ақпарат көлемін жариялау құны жергілікті өзін-өзі басқару органдары кандидаттардың сайлау қорынан немесе саяси партиядан төленеді.

Құны кандидаттың не саяси партияның сайлау қорынан өзге қаражат есебінен төленген үгіт материалдарын бұқаралық ақпарат құралдарында шығаруға (эфирге шығуға), ақпарат көлемін онлайн-платформаларда жариялауға жол берілмейді.

24. Президенттікке кандидаттар, Парламент Мәжілісінің депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы ұйымдастыратын теледидардағы сайлау алдындағы пікірсайыстарға қатыса алады.

Мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар, Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттар, сондай-ақ бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттар, әкімдікке кандидаттартиісті аумақтық сайлау комиссиялары ұйымдастыруға құқылы теледидардағы пікірсайыстарға қатыса алады.

5-тарау. Сайлауды ақпараттық қамтамасыз ету тәртібі

26. Бұқаралық ақпарат құралдары барлық Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттарды, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларды, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттарды, сондай-ақ әкімдікке кандидаттарды, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттарды ұсыну, оларды тиісті сайлау комиссияларының тіркеуі, сондай-ақ кандидаттарды немесе саяси партияларды қолдап өткізілетін сайлау алдындағы үгіт іс-шаралары туралы ақпаратты баспасөз бетінен орынның, эфир уақытының бірдей көлемінде таратады.

Осы жарияланымдар, жаңалықтар мен талдау бағдарламаларының сюжеттері сайлау алдындағы үгіт белгілерін қамтымауға тиіс және кандидаттардың немесе саяси партиялардың сайлау қорлары қаражатынан төлеуді қажет етпейді.

27. Бұқаралық ақпарат құралдары сайлау комиссияларының хабарларын, Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке кандидаттардың, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың деректерін " Мерзімді баспасөз басылымдарының сайлау комиссияларының хабарларын республикалық және жергілікті бюджеттерде көзделген қаражат есебінен орналастыру қағидалары мен көлемін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2018 жылғы 25 тамыздағы № 12/201 қаулысымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17426 болып тіркелген) Сайлау комиссияларының хабарларын мерзімді баспасөз басылымдарының республикалық және жергілікті бюджеттерде көзделген қаражат есебінен орналастыру қағидаларында белгіленген тәртіппен және көлемде жариялайды.

Осы хабарларды мерзімді баспасөз басылымының бір нөмірінде, ал едәуір көлемді болса, басылымға қосымша ретінде жариялау қажет.

30. Ақпараттық теле- және радиобағдарларда, жарияланымдарда, мерзімді баспасөз басылымдарында сайлау алдындағы іс-шараларды өткізу туралы хабарлар қандай болмасын Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидатқа, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың, партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің және мәслихаттардың депутаттығына кандидаттарға, сондай-ақ әкімдікке кандидаттарға, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидатқа артықшылық берусіз не алалаусыз берілуі қажет.

Артықшылық беру немесе алалау деп нақты кандидат немесе саяси партия туралы, мерзімді баспасөз басылымының жеке нөміріндегі көлемі бойынша басым, жеке телерадиобағдардағы көлемі бойынша басым және арнайы әсерлермен ерекшелендірілген оң да, келеңсіз де сипаттағы хабарларды, жаңалықтар дикторының мәтініне кандидаттың немесе саяси партияның оларға үндеулер мен өтініштерді бағалауын енгізу деп түсінген жөн.

31. Президенттікке, Парламент, мәслихат депутаттығына кандидаттар, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттар болып тіркелген журналистердің, бұқаралық ақпарат құралдары редакциялары лауазымды адамдарының не олардың сенім білдірген адамдарының сайлауды бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жария етуге қатысуына құқығы жоқ.

Егер Президенттікке, Парламент, мәслихат депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттардың сайлау тізіміне енгізілген адам не Президенттікке, Парламент, мәслихат депутаттығына, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдары мүшелігіне кандидаттың сенім білдірген адамы бұқаралық ақпарат құралының бас редакторы (редакторы) болып табылса, оның өкілеттіктері сайлау кезеңіне басқа жауапты адамға беріледі.

32. Сайлауға байланысты қоғамдық пікірге сұрау салу нәтижелерін жариялаған кезде бұқаралық ақпарат құралдары сұрау жүргізген заңды тұлғаны, сұрау жүргізуге тапсырыс берген және оның ақысын төлеген адамдарды, сұрау жүргізілген уақытты, ақпарат жинау әдісін, сұрақтың нақты тұжырымын, сұралғандардың саны мен сұрау салу нәтижелерінің қателік коэффициентін көрсетеді.

Қоғамдық пікірге сұрау салуды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркелген, қоғамдық пікірге сұрау салуды жүргізу бойынша кемінде бес жыл тәжірибесі бар заңды тұлғалар тиісті құжаттардың көшірмелерін қоса беріп, бұл туралы Орталық сайлау комиссиясын жазбаша түрде алдын ала хабардар ете отырып жүргізе алады. Орталық сайлау комиссиясына жіберілетін хабарламада сұрау салуды жүргізуге қатысатын және осы салада жұмыс тәжірибесі бар мамандар, қоғамдық пікірге сұрау салу жүргізілетін өңірлер туралы, қолданылатын талдау әдістері туралы мәліметтер көрсетіледі.

Қоғамдық пікірге сұрау салу нәтижелерін, сайлау, сайлауға байланысты өзге де зерттеулер, кандидаттарды не саяси партияларды қолдап дауыс беру нәтижелерінің болжамдарын дауыс берілетін күннің алдындағы бес күн ішінде және дауыс берілетін күні бұқаралық ақпарат құралдарында, онлайн-платформаларда жариялауға жол берілмейді.

Сайлау күні дауыс беруге арналған үй-жайда немесе пунктте қоғамдық пікірге сұрау салуды жүргізуге жол берілмейді.

33. Президенттікке, Сенат депутаттығына кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Мәжіліс депутаттығына кандидаттардың, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, сондай-ақ әкімдікке, өзге де жергілікті өзін-өзі басқару органдарының кандидаттардың, Мәжіліс, мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандатты, онлайн-платформаларды пайдаланушылардың осы Қағидалардың ережелерін сақтауын орындауды Орталық және тиісті аумақтық сайлау комиссиялары жүзеге асырады.

34. Бұқаралық ақпарат құралының редакциясы, онлайн-платформаларды пайдаланушы сайлау алдындағы үгіт материалдарының жариялануына, эфирге шығуына есеп жүргізеді. Сайлау комиссиясынан сұрау салу түскен жағдайда бұқаралық ақпарат құралының редакциясы, онлайн-платформаларды пайдаланушы

сұрау салынған күннен бастап үш күндік мерзімде оған жазбаша ақпарат, ал қажет болған жағдайда сұрау салынған материалдардың көшірмелерін ұсынады.

35. Сайлау алдындағы үгітті қамтитын теле- және радиобағдарламалардың (хабарлардың) жазбалары "Бұқаралық ақпарат құралдары туралы" Заңның 16-бабының 2-тармағына сәйкес тиісті бұқаралық ақпарат құралының редакциясында телеарналарда соңғы жазба жүргізілген сәттен бастап кемінде алты ай сақталады.

36. Бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдарға, хабарларға байланысты даулар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес қаралады.

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
6-қосымша
Дауыс беру құқығын
беретін есептен шығару
куәліктерін беру және
есепке алу қағидаларына
1-қосымша

Дауыс беру құқығын беретін ЕСЕПТЕН ШЫҒАРУ КУӘЛІГІ № _____

_____ (сайлаушының тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде), туған күні, ЖСН)

№ _____

_____ (сайлаушының жеке басын куәландыратын құжаттың атауы) (құжаттың нөмірі)

_____ жылы _____ берген,

_____ (берілген күні) (оны берген органның атауы)

_____ тұрады,

_____ (тұрғылықты жері, тіркелген мекенжайы)

"Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 41-бабы 6-1-тармағының негізінде дауыс беретін күні келген жері бойынша сайлау учаскесіндегі сайлаушылар тізіміне енгізіледі және _____ ЖЫЛҒЫ _____

_____ (сайлау күні)

_____ (сайлаудың атауы)

_____ дауыс беруге құқылы.

_____ Дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәлігін № _____

_____ (сайлау учаскесінің орналасқан жері: ауыл, кент, аудан, қала, қаладағы аудан, облыс

)

_____ берген.
(облыстық, қалалық, аудандық мәслихат депутатын сайлау жөніндегі округ/
аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімін сайлау жөніндегі
округ)

Учаскелік сайлау комиссиясының төрағасы _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы) МО

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(есептен шығару куәлігі берілген күн)

Сайлаушының жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жарамды

_____ (есептен шығару куәлігінің бес таңбалы сериялық нөмірі)

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
7-қосымша

Дауыс беру құқығын беретін
есептен шығару куәліктерін беру
және есепке алу қағидаларына
2-қосымша

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(сайлау күні)

**Қазақстан Республикасы _____ сайлауы жөніндегі дауыс беру
құқығын беретін есептен шығару куәліктерін қабылдау-беру АКТІСІ**

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(акт жасалған күн)

_____ (жоғары тұрған сайлау комиссиясының атауы)

_____ (төмен тұрған сайлау комиссиясының атауы)

_____ (сериялық нөмірлері көрсетілген дауыс беру құқығын беретін есептен
шығару куәліктерінің саны цифрмен және жазумен)

Төраға _____

(жоғары тұрған сайлау комиссиясының атауы) МО (қолы) (қолдың толық жазылуы)

Хатшы _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы)

Төраға _____

(жоғары тұрған сайлау комиссиясының атауы) МО (қолы) (қолдың толық жазылуы)

Хатшы _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы)

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
8-қосымша

Дауыс беру құқығын беретін
есептен шығару куәліктерін беру
және есепке алу қағидаларына
3-қосымша

Кімге

(учаскелік сайлау
комиссиясының
атауы және орналасқан жері,
сайлау учаскесінің нөмірі)

**Қазақстан Республикасы _____ сайлауы
жөніндегі дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәлігін алуға ӨТІНІШ**

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(сайлау күні)

Мен, _____,

(сайлаушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда), туған күні, ЖСН)

_____ № _____

(сайлаушының жеке басын куәландыратын құжаттың атауы) (құжаттың нөмірі)

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(берілген күні) (оны берген органның атауы)

_____ берген,

_____ тұратын,

(тұрғылықты жері тіркелген мекен-жайы)

_____ байланысты

(сайлаушы өзінің тұрғылықты жерін ауыстыру себебін көрсетеді)

және "Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасы

Конституциялық заңының 41-бабы 6-1-тармағының негізінде дауыс беру құқығын

беретін есептен шығару куәлігін беруді сұраймын.

_____ (сайлаушының қолы) (қолдың толық жазылуы)

_____ ЖЫЛҒЫ _____

(өтініш жасалған күн)

Ескертпе: Сайлаушы өтінішті анық жазып, жеке өзі толтырады.

Егер дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәлігі сайлаушының өкіліне сенімхат бойынша берілсе, онда өтінішке өтініш беруші мен өкілдің жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі, сенімхат қоса беріледі.

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
9-қосымша
Дауыс беру құқығын беретін
есептен шығару куәліктерін беру
және есепке алу қағидаларына
4-қосымша

№ ____ сайлау учаскесінің учаскелік сайлау комиссиясы

(сайлау учаскесінің орналасқан жері: ауыл, кент, ауылдық округ, қаладағы аудан,
қала, аудан, облыс)

____ жылғы _____

(сайлау өткізілген күн)

(сайлаудың атауы)

**сайлауы бойынша пайдаланылмаған
дауыс беру құқығын беретін есептен
шығару куәліктерін жою туралы**

____ жылғы _____

(акт қабылданған күн)

_____ сағ. _____ мин.

(акт қабылданған уақыт)

АКТ

Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2009 жылғы 8 сәуірдегі № 161/306 қаулысымен бекітілген Дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерін беру және есепке алу қағидаларының 15-тармағына сәйкес № ____ сайлау учаскесінің сайлау комиссиясы санау нәтижесінде пайдаланылмаған дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерінің мынадай санын анықтады:

1. дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктерінің алынған саны

(саны)

(жазумен)

(сериялық нөмірлер)

2. сайлаушылардың өтініштері бойынша дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктері берілді

(саны)

(жазумен)

(сериялық нөмірлер)

3. пайдаланылмаған, дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктері төмендегідей жойылды:

(мөртабан басу, бұрыштарды кесу, тесу және т.б.)

(саны)

(жазумен)

(сериялық нөмірлер)

Дауыс беру қорытындылары шығарылғаннан кейін актінің көшірмесі және жойылған, пайдаланылмаған дауыс беру құқығын беретін есептен шығару куәліктері жоғары тұрған сайлау комиссиясына берілсін.

Учаскелік сайлау комиссиясының төрағасы _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы)

Учаскелік сайлау комиссиясы

Төрағасының орынбасары _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы)

Учаскелік сайлау комиссиясының хатшысы _____

(қолы) (қолдың толық жазылуы)

Учаскелік сайлау комиссиясының мүшелері:

(қолы) (қолдың толық жазылуы) (қолы) (қолдың толық жазылуы)

(қолы) (қолдың толық жазылуы) (қолы) (қолдың толық жазылуы)

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
10-қосымша
Сенім білдірілген адамдарды
тіркеу жөніндегі нұсқаулыққа
1-қосымша
_____ сайлау комиссиясына
(комиссияның атауы)
_____ кандидат

(кандидаттың тегі, аты,
әкесінің аты (болған кезде)
саяси партияның атауы)

Сенім білдірілген адамдарды тіркеу туралы өтініш

Қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының азаматтарын сенім білдірген адамдарым ретінде тіркеуді сұраймын.

Қосымша:

_____ сенім білдірілген адамдардың тізімі _____ парақта
(қағаз түрінде және электрондық жеткізушіде) _____
(қолы) (аты-жөні, тегі)

20__ жылғы _____
(өтініштің берілген күні)

Ескертпе: Егер өтініш пен сенім білдірілген адамдардың тізіміне басқа адам нотариалды куәландырылған сенімхат негізінде қол қойса, онда өтінішке сенімхаттың көшірмесі қоса беріледі.

Өтінішке
қосымша

Кандидаттың (саяси партияның) сенім білдірген адамдарының тізімі

р/с	Сенім білдірілген адамдардың тегі , аты, әкесінің аты (болған кезде)	байланыс деректері (телефон)
1.		
2.		
3.		
4.		
және т.б.		

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
11-қосымша
Сенім білдірілген адамдарды
тіркеу жөніндегі нұсқаулыққа
2-қосымша

Сенім білдірілген адам болуға келіскені туралы өтініш

Мен, Қазақстан Республикасының азаматы,

_____ (тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде))

_____ Қазақстан Республикасының
(сайлау көрсетілсін)

(кандидаттың тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде))

сенім білдірілген адамы болуға келісімімді беремін.

Жеке басымды куәландыратын құжаттың көшірмесін қоса тіркедім.

Сайлау комиссиясының мүшесі емеспін.

Саяси мемлекеттік қызметші лауазымын атқармаймын.

Байланыс деректері:

(қолы) (аты-жөні, тегі)

20__жылғы _____

(өтініш берілген күн)

Ескертпе: Парламент Сенатының депутаттарын сайлау кезінде кандидаттың сенім білдірілген адамы мәслихат депутаты бола алмайды.

Қазақстан Республикасы
Орталық сайлау комиссиясының
өзгерістер мен толықтырулар
енгізілетін кейбір
қаулыларының тізбесіне
12-қосымша
Қазақстан Республикасының
Орталық сайлау комиссиясының
2018 жылғы 25 тамыздағы
№ 12/198 қаулысымен
бекітілген

Сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу қағидалары мен шарттары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу қағидалары мен шарттары " Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы" Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының 28-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленді және Президенттікке, Қазақстан Республикасының Мәжілісі және (немесе) мәслихаттары депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Мәжіліс және мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың, әкімдікке кандидаттардың сайлау алдындағы пікірсайыстарды (бұдан әрі - пікірсайыс) өткізу тәртібі мен шарттарын айқындайды.

2. Президенттікке кандидаттар, Мәжіліс депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы (бұдан әрі – Ортсайлауком) ұйымдастыратын сайлау алдындағы пікірсайыстарға қатысуға құқылы.

3. Мәслихат депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар, Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттар, сондай-ақ бір мандатты аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттар, әкімге кандидаттар Конституциялық заңның 28-бабының 3-тармағына сәйкес тиісті аумақтық сайлау комиссияларын ұйымдастыруға құқылы сайлау алдындағы пікірталастарға қатыса алады.

2-тарау. Сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу шарттары

4. Ортсайлауком пікірсайыстарды өткізу туралы шешім қабылданған соң бес күнтізбелік күн ішінде форматын айқындайды және Қазақстан Республикасының Президенттігіне кандидаттарға, Мәжіліс депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға пікірсайыс өткізілетін күні, уақыты және орны туралы жазбаша хабарлайды.

5. Аумақтық сайлау комиссиясы пікірсайыстарды өткізу туралы шешім қабылданған сәттен кейін бес күнтізбелік күн ішінде пікірсайыстар форматын айқындайды және олар өткізілетін күн, уақыт және олардың өткізілетін күні, уақыты мен орны туралы жазбаша:

1) мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партияларға;

2) бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша мәслихаттар депутаттығына кандидаттарға;

3) әкімдікке кандидаттарға хабарлайды;

6. Орталық сайлау комиссиясы аумақтық сайлау комиссиялары үшін бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісінің депутаттығына кандидаттар, Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттар арасында пікірсайыстар өткізу туралы шешім қабылданған сәттен бастап күнтізбелік үш күн ішінде пікірсайыс өткізудің жалпы бірыңғай форматын айқындайды және оларды хабардар етеді.

Аумақтық сайлау комиссиялары бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Орталық сайлау комиссиясынан Парламент Мәжілісінің депутаттығына кандидаттар, Парламент Сенатының депутаттығына кандидаттар үшін пікірсайыс өткізу форматын алған сәттен бастап күнтізбелік екі күн ішінде саяси партияларды пікірсайыс өткізу күні, уақыты, орны туралы жазбаша хабардар етеді.

7. Телеарнада пікірсайыстар өткізу форматы кезінде телеарналар Қазақстан Республикасының Президенттігіне, әкімдікке тіркелген кандидаттарға, саяси партиялардың партиялық тізімдері бойынша ұсынылған Мәжіліс және (немесе) мәслихат депутаттығына кандидаттарға, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттарға, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттарға Орталық сайлау комиссиясымен

немесе тиісті сайлау комиссиясымен шарттық негізде пікірсайыс өткізілетін күнін, уақытын, орнын және регламентін көрсете отырып, өзінің эфир уақытын береді.

8. Телеарналар шартқа сәйкес Қазақстан Республикасының Президенттігіне, әкімдікке, Мәжілістің және (немесе) мәслихаттардың депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттардың пікірсайыстар өткізуі үшін эфир уақытын резервке қояды. Кандидаттардың сөз сөйлеуі үшін эфир уақытының көлемі бірдей болуы тиіс.

9. Теледидардағы пікірсайыс кезінде қатысатын адамдардың тізімін Орталық сайлау комиссиясы немесе тиісті аумақтық сайлау комиссиясы бекітеді.

10. Сайлау комиссиялары жергілікті атқарушы органдармен және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен бірлесіп пікірсайыстарды өткізуге арналған үй-жайларды айқындайды.

Үй-жайлар теле-, радиобағдарламаларды трансляциялауға арналған дыбыс және бейнеқұрылғылармен жабдықталуы, сондай-ақ пікірсайыстарды онлайн-трансляциялау үшін Интернет желісіне (бар болса) қосылған болуы тиіс.

11. Сайлау комиссиялары жария пікірсайыстарды жүргізу үшін жүргізушіні анықтайды.

12. Сайлау комиссиялары өткізілетін пікірсайыстар туралы жариялауды бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жүргізеді.

3-тарау. Сайлау алдындағы пікірсайыстарды өткізу тәртібі

13. Кандидаттардың сөз сөйлеу кезегі жеребе бойынша белгіленеді.

14. Жүргізуші Ортсайлаукоммен немесе тиісті аумақтық сайлау комиссиясымен келісілген пікірсайыс өткізу регламентінің сақталуын қамтамасыз етеді.

15. Пікірсайысты жүргізуші:

кандидаттардың сайлау алдындағы пікірсайысын өткізу регламентін бұзбайды;

егер оларды өткізу регламентінде басқаша көзделмесе, не бұл уақыттың аяқталуына байланысты болмаса, Президенттікке, кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардан Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына, әкімдікке кандидаттардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттардың сөз сөйлеу уақытын бақылайды;

кандидаттардың, саяси партиялардың ешқайсысына артықшылық бермейді және олардың сөздеріне түсініктеме бермейді.

16. Президенттікке, саяси партиялар ұсынған Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына, әкімдікке кандидаттар, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері

бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттар, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттар:

пікірсайыс өткізу регламентін сақтайды;

этикалық нормалар шеңберінде пікірталас жүргізеді, басқа кандидаттарға, саяси партияларға, олардың мүшелеріне қатысты қорлайтын, көрінеу жалған, ар-намысы мен қадір-қасиетін қорлайтын сөздерден, сондай-ақ басқа саяси партиялардың өкілдеріне қатысты кемсітушіліктен қалыс қалады және оларға жол бермейді;

Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысын күштеп өзгертуді, оның тұтастығын бұзуды, мемлекет қауіпсіздігіне нұқсан келтіруді, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, тектік-топтық және рулық араздықты, қатыгездік пен зорлық-зомбылыққа табынуды, сондай-ақ заңнамада көзделмеген әскерилендірілген құралымдарды құруды насихаттауға және үгіттеуге жол берілмейді;

жүргізушінің негізделген талаптарын орындайды.

17. Пікірсайыс уақытында Президенттікке, әкімдікке кандидаттарға, саяси партиялар ұсынған Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттарға, Парламент Сенаты депутаттығына кандидаттарға, сондай-ақ өзге де қатысушы адамдарға кандидаттардың сөйлеп жатқан сөздерін бөлуге, сондай-ақ оларға іле-шала қандай да бір пікір білдіруге жол берілмейді.

18. Президенттікке, әкімдікке кандидаттар, Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттар, Сенат депутаттығына кандидаттар пікірсайыстарға қатысудан бас тарта алады.

19. Президенттікке кандидаттар, Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялар, әкімдікке кандидаттар, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттар, Сенат депутаттығына кандидаттар қатыспаған жағдайда, пікірсайыстардағы сол кандидат, партия үшін белгіленген эфир уақыты пікірсайыстың басқа қатысушылары арасында теңдей бөлінеді.

20. Пікірсайыс өткізу тілі: қазақ және орыс.

21. Президенттікке кандидаттардың, Мәжіліс және (немесе) мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың партиялық тізімдерін ұсынған саяси партиялардың, әкімдікке кандидаттардың, бірмандаттық аумақтық сайлау округтері бойынша Парламент Мәжілісі мен мәслихаттар депутаттығына кандидаттардың, Сенат депутаттығына кандидаттардың пікірсайыс жазбалары "Бұқаралық ақпарат құралдары туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабының 2-тармағына сәйкес телеарналардағы соңғы жазба жүргізілген сәттен бастап кемінде алты ай сақталады.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК